

Joop Mourik, maart 2019

Flora van Eindhoven

Als vervolg op het uitgebreide natuuronderzoek in Eindhoven in de beginjaren 2000 (Joop Mourik, Steve Geelhoed en Pim de Nobel, 2002) is in 2018 is een quick scan gemaakt van de flora en vegetatie van het Vogelbosje en het Voorbos.

In het Vogelbosje hebben we vijf vegetatieopnamen gemaakt: op dezelfde plaatsen als in 2001 (2x) en op locaties waar hakhoutbeheer heeft plaatsgevonden (3x). Daarnaast zijn voorkomende plantensoorten globaal geïnventariseerd zowel in het Vogelbosje als in het Voorbos. In totaal hebben we in mei twee dagdelen aan onderzoek besteed.

Een bos vol gele lis en IJle zegge

Enkele resultaten

In de vijf vegetatieopnamen noteerden we in totaal 66 soorten planten en mossen; per opname van 25 vierkante meter lag het soortenaantal tussen 20 en 30. Bijzonderheden van het Vogelbosje waren IJle zegge, Groot heksenkruid, Moerasspirea, Gulden boterbloem, Penningkruid, Bloedzuring, Gele lis,

Groot springzaad, Rode kornoelje, Hoog zwenkgras en Gewone vogelmelk. Het Voorbos is globaal geïnventariseerd, nog zonder vegetatie opname. De voorlopige gebiedsinventarisatie van Eindhoven kwam op 138 plantensoorten (143 in 2001) in totaal; het Vogelbosje 97 soorten en het Voorbos 104 soorten.

Voorlopige conclusie

De indruk is dat de boomlaag in een groot deel van het Vogelbosje dunner is geworden, onder andere door de essentakziekte en het hakhoutbeheer. In de bosgedeelten met een nog vrij gesloten boomlaag (zuidwest en rond de vijver) lijkt het karakter van de ondergroei niet wezenlijk. De typische en in Haarlem en omgeving zeldzame soorten zoals Groot springzaad, Gulden boterbloem, Groot heksenkruid en IJle zegge komen nog steeds verspreid over vrijwel het hele Vogelbosje voor. Rond de takken- en stammenhopen bij de Leidsvaart krabbelt het bos langzaam weer op, met minder essen maar wel met (Echte) vogelkers en Zwarte els en voorlopig nog een geweldige hoeveelheid brandnetel als reactie op de voedselverrijking door het dode hout. De noord- en ooststrand hebben we niet nauwkeurig bekeken. In de gedunde vakken zijn er meer en grotere plekken met bramenruigte met brandnetels: een goede schuil- en broedplaats voor vogels en een voedselbron voor insecten zoals dagvlinders. Helaas woekeren daar ook exoten zoals Japanse duizendknoop, Reuzenbalsemien en Reuzenberenklauw welig. Allemaal respons op teveel voedsel en licht ineens. Het advies is om maximale energie te steken in het uitroeien van de woekerende exoten. Als geheel is Eindhoven nog steeds een heel mooi en natuurlijk bosje voor plant en dier.

In 2019 hopen we het onderzoek voort te zetten, met nog enkele vegetatieopnamen en aanvulling op de floristische gebiedsinventarisatie.

Joop Mourik
Maarten Bongertman